

Název aktivity:	Česko proti chudobě <i>Není správné si myslet, že jen bohatí mohou pomoci. Každý může. Toto gesto závisí na srdci, nikoliv na kapse. p. Dinadayalan</i>
Cíl:	<ul style="list-style-type: none">• Chápat příčiny, které chudobu způsobují.• Nedívat se na chudé, jako na lidi, které je třeba jen litovat.• Respektovat chudé jako rovnocenné partnery, při řešení jejich problémů.• Poznat, za jakých podmínek musí chudí lidé přežívat.• Obeznámit se s možnostmi pomoci.• Porozumět problému chudoby ve všech souvislostech
Motivace:	Proč přemýšlet o chudobě, jaké mohou být příčiny chudoby? Co si žáci představí pod pojmem chudoba? Co všechno může chudým pomoci? Jak pochopit řešení problematiky v souvislostech? Které organizace se angažují v boji proti chudobě ve světě?
Cílová skupina	Žáci ZŠ, 6.- 9.ročník
Doba trvání:	1 i více hodin
Místo:	Pracovna
Pomůcky:	Možný přístup na internet
Metody a formy práce:	Skupinová práce, společná diskuse, práce s informacemi, práce s myšlenkovou mapou
Příprava:	Dle zadaného tématu
Postup:	Vyučující může zvolit různé didaktické metody. Např. společnou diskuse, řízený rozhovor, skupinovou práci, práci s myšlenkovou mapou a další. Záleží na vyspělosti žáků, znalosti jednotlivých metod a schopnosti pracovat samostatně, či ve skupinách. Při rozdělení do skupin je vhodné, aby se každá zabývala jednou oblastí, která má vztah ke vzniku chudoby. Výběr oblasti mohou provést samotní žáci.

	<p>Základní otázky, pomocí kterých lze pracovat s jednotlivými oblastmi jsou: <i>Jaké jsou příčiny chudoby obecně?</i> <i>Jak konkrétní vybraná oblast ovlivňuje vznik chudoby?</i> <i>Jak se jí dá předcházet?</i> <i>Kdo se může podílet na změně a jak?</i> <i>Co znamená Fair trade pro obyvatele země?</i></p> <p>Vyučující může zadat další otázky, které uzná za vhodné, nebo vybrat jen některé. Žáci si připraví odpovědi k vybraným oblastem, které v závěru hodiny je společně prezentují.</p> <p>Oblasti ovlivňující vznik chudoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzdělání (poskytnout základní vzdělání všem dětem, nedostatek vzdělání je jednou ze základních překážek rozvoje, uplatnění v životě). • Nedostatek čisté vody (veškerá sociální a ekonomická činnost významně závisí na čisté vodě. V mnohých zemích se voda stává vzácnou. Kácení se lesy, mizí prameny, podzemní jezera vzniklá v již v prehistorických dobách se rychle vyčerpají). • Znečištěná moře (moře a oceány jsou pod neustálou hrozbou znečištění, mizí kvalitní zdroj potravy, mnohé ryby již nejsou požitelné díky koncentraci znečištění, nadměrný rybolov způsobuje nejen změnu ekosystému moří, moře i oceány jsou doslova ždímány). • Mizející deštné pralesy (jsou zdrojem potravy, jsou důležité pro globální systém, pro státy, pro jejich občany i živou přírodu, jediný strom poskytuje útočiště až pro dva tisíce živých organismů, stromy lesy i pralesy, hrají důležitou roli v oblasti sociální i ekonomické atd.) • Zvětšující se pouště (špatným hospodařením dochází k degradaci půdy, půda se stává stále méně úrodnou, mění se v poušť, neznalost příčin tohoto jevu, je často vlastní jak vládním činitelům, tak místním zemědělcům, důležitou roli hraje dostatečné vzdělání). • Smrtelné nemoci (i když lékařství nebylo nikdy na takové výši jako dnes, přesto umírají miliony dětí na nemoci, kterým umíme předcházet, zdravotní péče je pro mnohé nedosažitelná). • Ohrožená biodiverzita (tím, že nerespektujeme živočišné druhy a nechráníme jejich životní prostředí, zabíjíme postupně ekosystémy, které nám dávají život, chránit přírodu by mělo být součástí všech vládních programů, stejně tak vzdělávat a poskytovat informace o biodiverzitě). • Neudržitelná spotřeba (hlavní příčinou zhoršování životního prostředí je neudržitelná spotřeba a výroba, zejména v průmyslových zemích, měli bychom přestat kupovat věci, které nepotřebujeme, jak dospělí, tak děti) • Snižování bariér obchodu a jeho rozvoj (rozvojové země potřebují volný trh a přístup na trhy, aby dosáhly takového ekonomického růstu, který jim umožní udržitelný způsob rozvoje).
Reflexe	<p>Jaké možnosti pomoci pro chudobou sužované lidi existují? Který problém mne nejvíce zaujal? Co nového jsem se dozvěděl? Jak můžeš podpořit spravedlivý obchod? Jak budu pomáhat já.</p>

Rozvíjené kompetence	Žák <ul style="list-style-type: none"> - využívá různých zdrojů ke svému učení - chápe příčiny chudoby - rozumí formám pomoci - ví, jak může pomoci on sám - žák porozumí úkolu, získá informace potřebné k jeho řešení z různých zdrojů
Průřezová témata	EVVO <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí. - Vztah člověka k prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají

Zpracovala Mgr. Marie Kordulová, certifikovaná lektorka DVPP, infoevvo@seznam.cz

Zdroj: Záchraná mise, planeta Země, Dětské vydání Agendy 21

Více informací o kampani na www.ceskoprotichudobe.cz

Motivační básně, které napsaly děti i dospělí z různých zemí.

Chudoba

*Chudobo, ach chudobo
 To slovo zaklíná smutek
 Bídu a žal
 Když se budím, vidím tvou tvář
 Než usnu, tvůj obraz se mi nabízí
 Noc beze spánku
 Ležím na posteli sténaje a pláču
 Kvůli děcku, jemuž jsem dal život
 Chřadnoucím před mýma očima.
 Jen kost a kůži mých dětí zřím
 Když se chvějí představou jídla
 Vedle mne leží mé nejmladší
 Tak bledé a bílé
 Nemluví jen "jídlo, jídlo šeptá!"
 Ach vidím hnáty smrti blížit se
 Chtějí mi vzít dítě
 Ale nic nemohu učinit, jen říct
 Chudobo, ach chudobo, proč mě tak mučíš?
 Ubong Jonathan Okan, Nigérie*

Znečistěné moře

Víly

Já viděl plno mořských víl, jak se pláží šinou.
Už nemohou žít déle tam, kde jejich těla hynou.
Vyprávěly hrozné věci, co se s mořem děje,
scény, které zažily, scény bez naděje.
Vyprávěly o mraku, který vídávaly,
z jehož lůna místo deště, černé kapky padaly.
Také sítě viděly, jak vše táhnou ven,
tam hluboko v moři, ať je noc či den.

Dorothy Sciberras, Malta

Mizející lesy

Přemýšlejte

Všechny lidi prosím- přemýšlejte,
než zapálíte lesy, přemýšlejte,
než si postavíte dům, přemýšlejte,
než pokácíte strom, přemýšlejte.
Přemýšlejte všichni nebo aspoň někdo.
Když odejdou stromy, přijdou pouště.
Až oxid uhličitý rozpálí svět,
život bude kratší a kratší.
Lidem říkám přemýšlejte a zachraňte.
lesy s kyslíkem a květy.
Říkám nahlas všem lidem **Přemýšlejte!**

Amiš K. Šah, Tanzanie

Kapka

Nic víc než kapka a v ní – všechno! Celý svět
Průhledný ale celý, vlhký a živý
Jedna kapka je celý vesmír
Zářící barvou briliantu
Nedosažitelný a všudypřítomný
Naslouchejte pohybu vln
Cítím klid ve mně
Ale olověnou, lidmi vytvořenou kapku
Nemohu spolknout
Toalety se splachují
V trubkách bublá voda
Opilý kapitán nabourá tanker

Anon, USA, Chudé děti sběračů čaje